

OSNOVNA ŠOLA ŠENTJANŽ PRI DRAVOGRADU
Šentjanž 88, 2373 Šentjanž pri Dravogradu

Tel.: 02 87 86 666

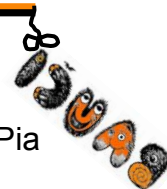
e-mail: os-sentjanz@guest.arnes.si

TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA
POTUJEM, TOREJ SEM

ŠENTJANŽ PRI DRAVOGRADU, JANUAR 2017

Avtorice naloge: Ana Kreft, Larisa Korinšek, Blažka Merc Praper, Tjaša Uršnik, Pia Tomšič, Neja Hranjec, Anja Krivec, Urška Komerički, Nuša Poročnik

Mentorja: Jernej Bobek, Urška Prevalnik

Avtorji turistične stojnice: Ana Kreft, Larisa Korinšek, Blažka Merc Praper, Tjaša Uršnik, Pia Tomšič, Neja Hranjec, Anja Krivec, Urška Komerički, Nuša Poročnik

Nalogo pregledala: Lilijana Ladra, prof. slovenščine

POVZETEK

OŠ Šentjanž pri Dravogradu se zopet vrača na sceno in letos smo boljši kot kadarkoli prej. Smo vztrajne in delavne učenke s hudimi koroškimi bajkami, torej smo ena huda konkurenca. Sodelujemo v projektu Turizmu pomaga lastna glava, naš turistični produkt smo naslovile "Bauči te gleda". Kot vodičke vas bomo popeljale po dveh premalo poznanih turističnih destinacijah Koroške, in sicer na raziskovanje jame Huda luknja ter na nepozaben spust po reki Dravi. Skupaj pa bomo spoznavali tudi srhljiva bajeslovna bitja, ki še danes strašijo po Koroškem.

KAZALO VSEBINE

1	Uvod.....	5
2	Potujem, torej sem.....	7
2.1	Koroška bajeslovna bitja.....	7
2.1.1	Bergmandeljc.....	7
2.1.2	Bela in črna dama.....	7
2.1.3	Jaga baba (divja jaga).....	7
2.1.4	Bauči.....	8
2.1.5	Trutamora (Vedomec).....	8
2.1.6	Povodni mož.....	8
2.2	Pogovor z gospo Marto Repanšek.....	9
2.3	Ljudsko izročilo, ki smo ga našli mi.....	10
2.4	Anketa.....	11
3	Bauči te gleda.....	15
3.1	Idejna izhodišča za oblikovanje našega turističnega produkta.....	15
3.2	Turistični produkt.....	15
3.2.1	1. dan.....	16
3.2.2	2. dan.....	17
3.3	Časovnica našega turističnega produkta.....	18
3.4	Promocija turističnega produkta.....	19
3.4.1	Logotip.....	19
3.4.2	Virtualna očala.....	20
3.4.3	Baučiji.....	20
3.4.4	Nakit.....	21
3.4.5	Radijski oglas.....	21
3.4.6	Vizitka.....	22
3.4.7	Facebook.....	22
3.5	Turistična tržnica.....	22
3.6	Trženje in stroški našega turističnega produkta.....	23
4	Zaključek.....	24
	Viri in literatura:.....	25
5	Priloge.....	26

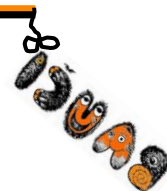

KAZALO SLIK

Slika 1: Ga. Marta Repanšek in njene Bajže s Koroške	10
Slika 2: Ali vas je kdaj strašilo?	11
Slika 3: Baučiji, kot jih vidijo tretješolci	13
Slika 4: Načrtovanje in končni rezultat	19
Slika 5: Virtualna očala	20
Slika 6: Naši baučiji	20
Slika 7: Gestrin je nor na nakit	21
Slika 8: Da nas najdejo.	22
Slika 9: Utrinki z naše facebook strani	22

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Ali veš, kaj je to cahn?	12
Graf 2: Ali si že slišal za baučija?	12
Graf 3: Ali si se baučija bal?	13
Graf 4: Ali imaš rad zgodbe o nenavadnih bitjih?	14

1 Uvod

Letošnja tema festivala Turizmu pomaga lastna glava – Potujem, torej sem, katerega osnovna naloga je preizkusiti se v vlogi turističnega vodiča, nas je na začetku postavila pred na videz nemogočo nalogo, saj prihajamo iz majhnega kraja, kjer je sicer kar nekaj znamenitosti, a po našem mnenju le-te niso atraktivne za mladega turista, kateremu naj bi bil naš turistični produkt namenjen.

Pozorno smo prebrali navodila v razpisu in po nevihtenju idej prišli do sklepa, da se bomo poizkusili v pripravi turističnega produkta, ki bo zasnovan kot domišljajska avantura, katere temelj smo našli v zakladnici koroškega ljudskega izročila.

Od nekdaj nas privlačijo strašljive zgodbe, radi se pogovarjamo in poslušamo pripovedi o nadnaravnih pojavih ... Sploh pa se nismo zavedali, kako bogato je koroško ljudsko izročilo na témo strahu. Raziskave smo se lotili, kot pač to počnejo današnji mladostniki, povprašali smo »strica Googla«, ki pa nas je na naše presenečenje seznanil, da imamo Korošci raziskovalko ljudskega izročila, gospo Marto Repanšek, ki se s strahovi na Koroškem ukvarja že več kot dve desetletji. Seveda smo se takoj lotili branja njene knjige Bajže s Koroške. Pripravili smo nekaj vprašanj in jo poklicali po telefonu. Prijazno nam je ponudila svojo pomoč.

V knjižnicah smo poleg omenjene knjige našli še knjigo Damjana J. Ovsa: Slovanska mitologija in verovanje, pa zbirko folklornih pripovedi Bojane Verdinek – Lesene cokle, v veliko pomoč pa nam je bila tudi knjiga Monike Kropelj – Od ajda do zlatoroga: slovenska bajeslovna bitja. Iz navedene literature smo izbrali nekaj bajeslovnih bitji, okoli katerih smo spletli zgodbo našega turističnega produkta.

Tako oboroženi z vednostjo o bajeslovnih bitjih smo se tudi sami preizkusili v vlogi raziskovalcev ljudskega izročila. Poiskali smo nekaj starejših sogovorcev, ki so z nami delili svoja doživetja z bajeslovnimi strahovi, njihove pripovedi smo posneli in jih zapisali.

Ker nas je zanimalo, kako naši vrstniki poznajo koroške strahove, smo pripravili anketo, s katero smo želeli tudi raziskati, če bi bil naš turistični produkt privlačen za mladostnike.

Našo zgodbo, ki je osnova našega turističnega produkta, smo morali umestiti v čas in prostor. Pri tem smo se na pomoč obrnili na že stalno partnerico naših projektov, kmetijo Fuks iz Pameč, ki nam je tudi tokrat zagotovila prostor za nočitev in večerjo ob tabornem ognju, kjer bo naše goste spreletaval srh ob zgodbah iz ljudskega izročila, prestrašila jih bo Jaga baba, hkrati pa se bodo naučili osnov, kako se ubraniti pred zlobnimi bitji, kot so baučiji, pa vedomci in še in še.

Atraktivnost naše ponudbe nam bodo pomagali zagotoviti jamarji iz Koroško Šaleškega jamarskega kluba »Speleos-Siga«, ki bodo naše goste popeljali skozi

neokrnjeno jamo Hude luknje, kjer bo za strašljiva presenečenja poskrbel Bergmandeljč. Skupaj s splavarji iz društva Koroški splavarji pa bomo pripravili adrenalinski spust po Dravi, na katerem bo za kurjo polt poskrbel Gestrin s pomočjo Jezernika. Za hrano in pijačo z značilno koroško noto bo tudi letos poskrbela EKO kmetija Modrej s Selovca, prevoze pa bomo spet zaupali prevozniku KAMOT s Prevalj.

Toliko za začetek, upamo, da boste ob prebiranju te naloge uživali vsaj pol toliko, kot smo uživali mi med njenim nastajanjem. Pa še to, pazite, bauči vas gleda!

2 Potujem, torej sem

2.1 Koroška bajeslovna bitja

Z njimi se vse začne. Ko smo ugotovili, da naš lep kraj sam po sebi nima turističnih atrakcij, ki bi bile privlačne za mladega turista, smo se odločili, da sami pripravimo nepozabno popotovanje po naši Koroški. Ker imamo radi strašljive zgodbe in nepojasnjene pojave, smo se lotili raziskave bajeslovnih bitji, ki so značilna za naše kraje. Ker jih je precej, smo se odločili, da bomo med njimi naredili izbor, in sicer z namenom, da lahko okrog njih napletemo zgodbe, ki bodo osnova našega turističnega produkta. Predstavljamo jih tako, kot se bodo z njimi srečali naši gostje.

2.1.1 Bergmandeljč

Bergmandeljč je navihan škrat iz starodavnih rudnikov in jam. Ima nagajivo naravo, ki je lahko velika naloga. Rudarje je opozarjal na bližajoče se rudarske nesreče (vdori vode, uhajanje plina ...), rudarji pa so mu v zahvalo včasih v kakšnem temnem kotičku rudnika pustili košček svojega kosila. Modro je imeti dober odnos s Bergmandeljcem. Ko pa so rudnike zaprli, so tudi škrati izgubili službo. V tej težki situaciji se vêde kot številni brezposelni rudarji – ne ve, kaj bi sam s seboj, pije velike količine piva in ves čas gleda TV.

2.1.2 Bela in črna dama

Gre za sodobnejši prikazni, ki naj bi se pojavljali v soteski Hude luknje. Lahko bi dejali, da sta pravi mladenki v primerjavi z ostalimi bajeslovnimi bitji, saj o njih nismo našli v literaturi ničesar, vsak od nas pa pozna nekoga, ki pozna nekoga, ki ju je srečal. Najpogosteje sta opisani kot lepi ženski, ki ustavljata avtomobile ter prosita za prevoz. Ponavadi se usedeta na zadnjo klopo v avtomobilu, ko ju šofer želi kaj vprašati, ugotovi, da sta čudežno izginili. Ni jasno, kakšna je njuna osnovna naloga, sta pa prav priročni pojavi, da ju lahko uporabimo kot del zgodbe.

2.1.3 Jaga baba (divja jaga)

Divja jaga živi v gozdu (na gmajni). Že zelo dolgo obstaja v mitih nekaterih delov Slovenije. Je nekakšna mešanica med čarovnico in divjo žensko. Veljala je tudi za gozdnega duha. Ponekod ji pripisujejo izredno hudobijo, ponekod pa, da je pomagala ubogim in kaznovala bogate. Največkrat so z njo strašili otroke, ki so si njeno podobo gradili v svoji domišljiji. V prejšnjih stoletjih, ko so bili ljudje zelo vraževerni, so se je bali tudi odrasli. Divja jaga so lahko tudi zli duhovi, ki se pojavljajo ponoči v gozdu. So lebdeči slušni pojav – glasno vihanje vetra, pomešano s človeškimi krikami, zvoki narave in glasnim oglašanjem vznemirjenih živali (mijavkanje, lajanje, oglašanje prašičev, krav in konjski galop). Če jo srečaš, velja, da se moraš uleči v desni jarek ob poti, po kateri se sprehajaš. Ne smeš se obrniti nazaj, saj divja jaga tega ne mara. Če nimaš sreče, te dohiti in ustvari občutek, kot da ti v hrbet zasadi sekiro ali pa ti odseka nogo. Nato eno leto prenašaš hude bolečine, ki jih ne ozdravita ne zdravnik in ne vrač. Da se bolečina konča, se moraš natančno po enem letu vrniti na isto mesto, kjer si prejšnje leto srečal divjo jago. Vedno prihaja iz nasprotna smeri, kot odhaja, in če se te usmili,

bo sekiro in bolečino vzela nazaj. Ob tem bo dejala: "Lani sem dala, letos bom vzela." Divja jaga želi poravnati krivice – kdor je v življenju kaj slabega storil ali grdo ravnal z ljudmi, ga doleti nesreča. Sicer pa se zdi, da pojav skuša pojasniti tudi nenaden nastanek bolečine.

2.1.4 Bauči

Včasih so otroke radi strašili. Če otroci niso ubogali, če so ugovarjali, če niso vsega pojedli, če niso smeli iti v kakšen prostor, npr. v klet, so jim rekli, da bo prišel strašen Bauči in jih pojedel, oz. odnesel, ali prišel in jih prestrašil. Pride lahko ponoči ali pa je skrit v kakem prostoru. Vsak si ga predstavlja po svoje, je nekaj, česar se bojiš. Lahko dela tudi ropot ali spušča glasove. Lahko premika in podira stvari.

2.1.4.1 Cahn

Cahn je nekaj nadnaravnega, prikaže se ob nesrečah, večinoma ob smrti, in pošlje neko sporočilo. Na primer: da nekdo od znancev ali kakšen sorodnik, prijatelj sliši ali vidi nekaj nevsakdanjega, npr. odsev luči od avta, ki ga nikjer ni, sanjanje o zobu, zvok skovikanja sove v bližini hiše, padec pritrjenih stvari, zvok, kot da nekdo čisti krušno peč ... Njegovega videza ne pozna nič, saj se nikoli ne prikaže, ampak se samo nekaj zgodi. Predstavljamo si ga lahko po svoje. Cahn je nekakšen znak – po navadi zvočen – ki ga človek sliši, ob tem pa občuti neko slutnjo. Je opomin in znamenje nečesa hudega, večkrat napoveduje smrt ali se kaže skupaj z njo. Lahko se kaj zgodi, lahko se ne zgodi nič. Ura se nenadoma ustavi, sveča ugasne brez prepaha, slika pokojnega pade s stene, hkrati udarita zvonca sosednjih cerkva, skrivnostno škripanje v lesu – vse to so lahko cahni.

2.1.5 Trutamora (Vedomec)

Vedomec je človeku nevaren, zločesti duh. Nevaren je zlasti dojenčkom in otročičkom, ki jih zaduši speče v zibelki. Pravijo, da se otroci, ki so jih vedomci ubili, najbolj poznajo po tem, da so po smrti čisto črni. Vedomec nastopa tudi v ženski vlogi kot veščica in v moški kot vešč. Vedomec pa straši ljudi tudi v spanju kot nočna mora. Mnogi vedo povedati, da se jim zjutraj, ko se zbudijo, na trupu poznajo ugrizi velikih zob ali pa imajo na zapestju sledove okov. O tem, da nekoga v spanju tlači, ga duši ali da ne more dihati, pa znajo ljudje povedati še danes.

V koroških koncih pa vedomca poznamo pod imenom "Trutamora". Ime je očitno sestavljeno iz besed "trota" in "mora". Oboje naj bi pomenilo nočna pošast. Trutamora po navadi napada le otroke, kadar ležijo na hrbtu, in jim pije kri.

Da bi se ljudje pred njim zavarovali, so na zibelke, vrata, kozolce, čebelnjake vrisovali vzorce oz. znake, ali pa so pred hišo začrtali kolobar (ris), pri katerem se potem Trutamora ustavi.

2.1.6 Povodni mož

Ljudje so si povodnega moža predstavljali kot velikega, zelenega, luskastega moža, ki naj bi prebival v morju, rekah, jezerih in potokih. Ljudem naj bi se prikazoval v svoji divji podobi. K njim je pa prišel tudi v obliki berača, mladeniča ali pa na vodi plešočega

dečka. Povodni mož naj bi živel v podvodnem gradu, pod oblastjo pa naj bi imel vse vodne živali in vodne vile.

GESTRIN

Gestrin je bil mlad povodni mož, ki je bival v Dravi. Namesto nog je imel plavuti. Bival je na dnu reke v steklenem gradu. Ob Dravi so se ga bali ribiči in brodarji. Bil je gospodar vodnih deklic z dolgimi zlatimi lasmi, ki so moške zavédle s svojimi sladkimi nasmehi in milimi pogledi. Oklenile so se jih in jih potopile na dno reke. Gestrin je hude narave; ljudi vlačí v cmrk ali jih meče na pečine. Rad pa ima nakit, zato so imeli brodarji in ribiči navado, da so v vodo vrgli prstan, zavít v rutico. Tako so potolažili Gestrina in pridobili njegovo prijaznost.

JEZERNIK

Povodni mož, ki se je z Uršlje gore preselil na Pohorje.

1. različica

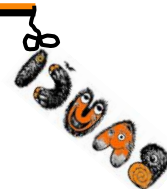
Je povodni mož, ki je prebival v jezeru, v steklenem gradu pod Uršljo goro. Kmetje, ki so delali okoli jezera, so ga okrivili, da je kriv za vse mogoče nadloge, zato se je razjezil in jim začel hudo nagajati. Kmetje so pri jezeru začeli graditi cerkev, a jim je Jezernik vse sproti podiral. Cerkveni zvon pa ga je preganjal. V mehove je natočil vso vodo iz jezera in jo odnesel. Ustavil se je na Pohorju, sredi obsežnih ruševin, kjer je lahko imel mir. Spustil je vodo iz mehov in nastalo je novo Črno jezero. V njem si je postavil nov grad.

2. različica

Na Uršlji gori je bilo nekoč jezero, kjer je prebival Jezernik. Pomagal je pridnim in poštenim ljudem. Za Šmohorico je luknja in po tej se pride v votlino. Povodni mož je prepovedal metati kamne v votlino. Ko so postavili na Uršlji gori cerkev, so ljudje tja romali, kar povodnemu možu ni bilo všeč, zato se je preselil na Pohorje. S seboj je vzel še eno dekle. Dekle je nekega dne ušlo, Jezernik pa je ubil njenega otroka.

2.2 Pogovor z gospo Marto Repanšek

Da bi o naši témi izvedeli še več, smo se odločili, da za nasvete, mnenja in izkušnje prosimo upokojeno učiteljico in zapisovalko folklornega izročila, gospo Marto Repanšek. Z veseljem se je odzvala našemu vabilu. Poklicali smo jo po telefonu in nastal je zanimiv pogovor, ki nam je vlil novega zagona. Celoten pogovor si lahko preberete v prilogi na koncu te naloge.

Slika 1: Ga. Marta Repanšek in njene Bajže s Koroške

2.3 Ljudsko izročilo, ki smo ga našli mi

Dedke in babice smo povprašali, če jih je kdaj strašilo. Njihove zgodbe smo posneli in jih zapisali v koroščini.

SMRT BRATRANCA /

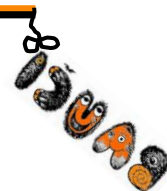
Enkrat s'm ču da g'ra po gomni neki hodi. Pa mi je v glavo pr'šlo, da je biv to moj bratranc. Pol pa grem gledat g'rta na gomno, pa išem okolo, pa nobenga več ni blo. Pol pa grem nazaj dovta, ko nobenga ni blo. Pol pa mi pride zv'čr sosed povedat, da je moj bratranc um'r. Je pa res, to je resnično blo. Ga je pa spoda v Šentjano avto povožo.

SMRT HČERKE

Bica so mi povedli, ko so oni bli v kuhni, dedi pa v štali, je pa 'tk roštalo zuna v krušni p'či, pa rošta, pa rošta, pol se jim pa je sumljivo zdelo, pa so šli pogledat, pa k'r kaj ni blo. Čez dva dni jim je pa ta mlajša hčerka umrla.

BELA SENCA

Moj sosed, prijatelj, mi je povedo, ko je ponoči hodo domo od svoje lubice ob dveh, pol pa pride do Mrakove lipe, pa se k'r naenkrat pojavi ena bela ženska zrav njege. T'sta ženska ga je skoz spremlala, pol je pa začno letet, pa leti pa leti, ženska pa je skoz zrav njege letela. Ko je pa domo prileto, da je vrate k'r dol v'rgo, prileti n't v kuhno, pa ga ati bara: »Ka pa taj si t'k prestrašen?«, mu je pa povedo. Pol pa bara, ke je pa mama, mu je pa oče povedo, da je g'ra pri sosedih, da je soseda umrla in pol ga ni blo več strah, se je pa sprajo pa šov g'rta.

POSKAKUJOČA ŽOGA

Zjutro, ko sma se z možo zbudva ob svitu, sma čula po stopnicah, da je skakava žoga, trikrat močno, in študirala sva, od kot žoga, in grema pogledat, pa nikjer ni blo nobene žoge. Nisva vedla, ka je blo to. Čez en dan pa je umrl od bratove hčerke mož.

Slika 2: Ali vas je kdaj strašilo?

DIVJA JAGA

Nekdaj pred leti v jeseni zv'čer, ko se je stemnilo, so se je iz gozda začeli oglašati nekakšni čudni glasovi, ki niso bili podobni ne živalskim in ne človeškim glasovom. Čulo se je grozno. Kar naprej so se glasovi oglašali na drugih krajih, zdaj tu in zdaj tam. Zamislili smo si, da je pel nekakšen čuden ptič, ki ga nihče ni poznal. To se je ponavljalo par let vsako jesen. Po parih letih je vse skupaj obmolnilo in nikoli več ni bilo slišati teh glasov.

TALANJE ŽLIC

Ta pripoved pa je bolj stara. Povedal pa jo je naš prapradedi. Ko je šel ponoči skozi sosedov gozd, je bilo tam staro korito z vodo. Povedal je, da se tam ob polnoči sliši talanje žlic in da je na vrhu smreke vsako noč gorela sveča. Od takrat naprej si ponoči nihče ni upal tam mimo.

SMRT STRICA

Ko s'n js beton polago tam pod moji štali, pa enkrat pogledam g'rta v les, pa ni bo nobenga drevja. Pa vidim belo cesto, ko je bla š'roka. Pol pa p'rpela dovsa kombi, tak v'lek, šrok, beli. Pa s'n vse štiri kolese vido. Cev je biv bel. Prpelav je v našo rido tam in s'm ga pov ure čako, da bi vido, kdo je biv za ed'n, pa ga ni blo dovta več. Pa mi je v glavo pr'šlo, da je od moje žene stric umro. To je pa resnično bvo.

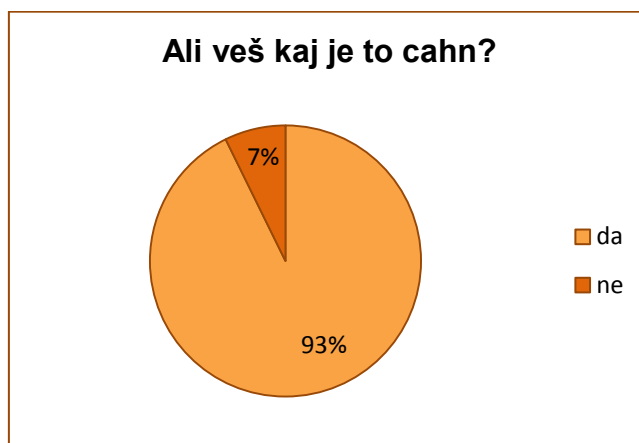
2.4 Anketa

Ljudsko izročilo danes žal počasi izginja, naša sogovornica, ga. Repanšek, pravi, da se otroci danes baučijev ne bojijo več, saj imamo danes vse razsvetljeno in ne poznamo tême. Včasih je bila svetloba dragocena, ker so bile samo petrolejke, ki so

dajale neko senco in iz te sence so lahko naredili nekakšen strah. Hiše so bile lesene, les pa je škripal in to škripanje je lahko dobilo svoje razsežnosti. Zanimalo nas je, ali naši sovrstniki vedo, kaj so cahn, baučiji ... Odločili smo se, da o tem povprašamo učence od tretjega do devetega razreda. V anketi je sodelovalo osemindvetdeset učencev.

Rezultati ankete so bili sledeči:

Graf 1: Ali veš, kaj je to cahn?

Ugotovili smo, da je od vseh vprašanih učencev kar 93 odstotkov že slišalo za cahn. Rezultat nas je malo presenetil, saj so učenci ob vprašanju zapisali tudi primer cahn.

Graf 2: Ali si že slišal za baučija?

Večina učencev je že slišalo za baučija. K vprašanju, kaj to bauči je, so zapisali: duhec, pošast, strah, črn strah, grozen škrat, bojiš se ga, ko si mlajši te odnese, vsak si ga predstavlja po svoje. Odpravili smo se k likovnemu krožku in učencem tretjega razreda prebrali zgodbico o baučiju. Poprosili smo jih, da nam baučija narišejo. Nastale so zanimive risbe.

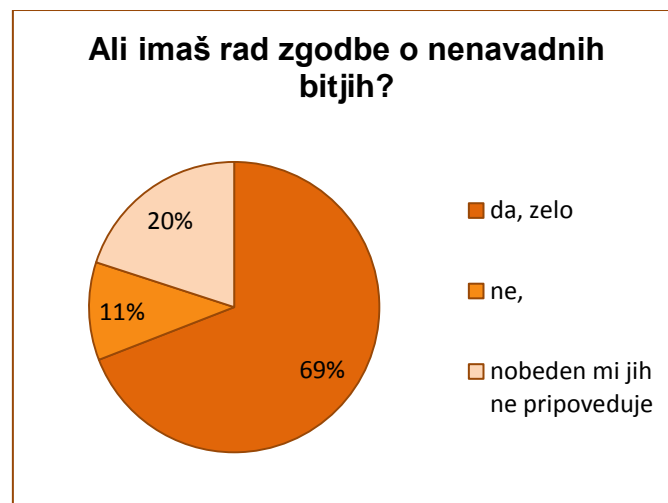

Slika 3: Baučiji, kot jih vidijo tretješolci.

Graf 3: Ali si se baučija bal?

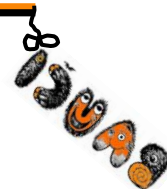
49 odstotkov tistih, ki baučija poznajo, je odgovorilo, da so se ga bali, oziroma se ga bojijo.

Graf 4: Ali imaš rad zgodbe o nenavadnih bitjih?

Učenci radi poslušajo zgodbe o nenavadnih bitjih, je pa kar 20 odstotkov anketiranih odgovorilo, da jim takšnih zgodbic nihče ne pripoveduje.

Rezultati so nas še bolj vzpodbudili in nam dali vedeti, da smo na pravi poti in da je zamisel o oživitvi nekaterih nenavadnih bitij dobra. Naša ideja je bila vseč tudi naši sogovornici, saj je mnenja, da je pomembno, da mladi ohranjamo ljudsko izročilo, da ga poznamo in da začutimo korenine, ki jih imamo v svojem domačem kraju.

3 Bauči te gleda

3.1 Idejna izhodišča za oblikovanje našega turističnega produkta

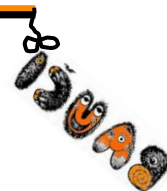
Koroška bajeslovna bitja smo torej raziskali, naša naslednja naloga pa je bila, da jih umestimo v naš turistični produkt, ki smo si ga zamislili kot dvodnevno medvrstniško druženje s tremi ključnimi dogodki. Tudi letos smo ugotovili, da lahko le s povezovanjem z že obstoječimi ponudniki turističnih storitev ustvarimo nov in za mladega turista zanimiv produkt. Povezali smo se z našim stalnim partnerjem, kmetijo Fuks, ki nam bo tudi letos omogočila prostor za šotorišče in prenočitev.

Za nepozabno avanturo prvega dne smo naše sveže ideje predstavili jamarjem iz Koroško Šaleškega jamarskega kluba »Speleos-Siga«, ki bodo skupaj z nami pripravili trekning skozi jamo Hude luknje, kjer bo za zaplete in zdravo mero strahu poskrbel Bergmandeljč. Skupaj z izkušenimi vodniki čolnov iz društva Koroški splavarji pa bomo poskrbeli za moker spust po reki Dravi, kjer se bomo srečali z Gestrinom. Zavedamo se, da je ob takšnih avanturah nujno poskrbeti za varnost. Za pomoč smo se obrnili na Prostovoljno gasilsko društvo Šentjanž pri Dravogradu, katerega člani bodo poskrbeli za varno postavitve in gorenje tabornega ognja, ob katerem se bodo našim gostom ježili lasje med pripovedovanjem bajž s Koroške.

3.2 Turistični produkt

Naša letošnja ponudba je zasnovana kot dvodnevni tabor za mladostnike, stare od 13 do 15 let. Ideja je, da bi lahko naš produkt tržili kot popestritev poletnih počitnic in bi ga lahko izvedli večkrat. Prav možnost večkratne uporabe naše turistične ideje je v interesu naših partnerjev, ki opažajo, da kljub njihovi zanimivi stalni ponudbi nimajo veliko mladih gostov.

Vsebina našega tabora bo razdeljena na tri doživetja, ki jih bo med seboj povezala rdeča nit naše naloge. Naši gostje pa bodo poleg zdrave mere strahu in adrenalina spoznali tudi večini Slovencev neznane naravne posebnosti naše Koroške. Prav s temi zanimivostmi menimo, da se bomo lahko preizkusili v vlogi turističnega vodiča, hkrati pa se bomo preizkusili tudi v vlogi animatorjev, saj moramo našim gostom pričarati nepozabna srečanja s koroškimi baučiji.

3.2.1 1. dan

Udeleženci tabora se zberejo na prostoru za piknike pri kmetiji Fuks. Prihod na izhodišče našega tabora je mogoč z lastnim prevozom, lahko pa ga v povezavi s prevozništvom KAMOT za naše goste organiziramo tudi mi. Ker smo s tem prevoznikom že sodelovali in smo bili z njegovimi storitvami zelo zadovoljni, bo isti prevoznik letos poskrbel za prevoze naših gostov na obe lokaciji, kjer bomo izvedli naše aktivnosti.

Po namestitvi v šotore in malici bomo naše goste odpeljali do izhodiščne točke njihove prve avanture, torej v sotesko Hude luknje.

Huda luknja je nedvomno ena večjih naravnih znamenitosti Koroško-Šaleške regije. Je pravi »podzemni biser osamelega krasa«. S svojimi dimenzijami in lego, tik ob regionalni cesti Velenje–Slovenj Gradec, zbuja radovednost in vedno znova preseneti obiskovalca ali vsaj za trenutek prevzame zamišljenega voznika.

Je ena najstarejših turistično urejenih jam v Sloveniji, saj je bila za obiskovalce odprta že leta 1895. Turiste, romarje in raziskovalce privablja še danes, saj skriva v svoji notranjosti in okolici vrsto izrednih posebnosti. Dolžina do sedaj raziskane jame je preko 2300 m, nekateri pokazatelji pa dajo slutiti še na bistveno večje dimenzije jamskega sistema.

Sprejeli nas bodo izkušeni jamarji, ki bodo poskrbeli za varnost samega podviga. Za pohod skozi hrib Tisnik je nujna jamarska oprema, ki jo naši gostje dobijo pred samim vstopom v jamo. Najprej se bomo podali skozi Lisičnico, ki predstavlja enega izmed dostopov v Hudo luknjo. Po nekaj ožinah in dveh sifonih se bomo dokaj suhi splazili v podorni del Medvedjega rova, ki je obdarjen z obilnimi nanosi proda, grušča in ilovice, ne manjka pa tudi kosti jamskih medvedov. Po ogledu rova, ki je po kapniških tvorbah res izjemen, bo sledil spust po 30 m globoki previsni steni v Vodni rov, od koder izstopimo iz jame.

Ta kratek opis trekinga pa bomo začinili z animatorsko zgodbo o neustrašni skupini B5, ki se ukvarja z nadnaravnimi pojavi in ščiti nevedne ljudi pred grozo in strahom, ki ga lahko sejejo koroška bajeslovna bitja. Osrednji bajeslovni liki te avanture bodo Bela in Črna dama ter seveda upokojeni Bergmandelj, ki se je po zaprtju rudnikov na Koroškem naselil v Hudi luknji. Naše goste čaka poleg samega trekinga še igra, ki bi jo lahko opisali kot lov na zaklad, a je bistveno več kot to. Skupaj z jamarji bomo avanturo zasnovali v slogu vse bolj popularnih »escape roomov« – naši gostje bodo med potjo skozi jamo dobivali naloge, iskali namige za njihovo rešitev in s pomočjo različnih ključev prišli do »zaklada«, ki pa je nadvse pomemben, saj so v njem živila za večerjo, ki si jo bodo udeleženci pod mentorstvom kuharja pripravili v šotorišču. Vse skupaj bosta otežila dolgočaseni Bergmandelj in strah, ki ga bodo s svojimi zgodami in prigodami podžigale članice neustrašne skupine B5.

Po srečni vrnitvi iz jame se bodo naši gostje okrepčali in podprli s pravo jamarsko »ižino«, nato pa se bomo odpeljali nazaj v šotorišče, kjer se bodo po krajšem počitku začele izvajati delavnice, hkrati pa se bo začel kuhati »kotel jage babe« iz sestavin, ki nam jih je uspelo najti v jami.

Čas v šotorišču bo namenjen medvrstniškemu druženju in delavnicam, ki jih bodo izvajale naše animatorke. Naši mladi gostje bodo izdelovali nakit, ki ga bodo potrebovali naslednji dan, da bodo pomirili Gestrina, izdelovali bodo svoje lastne baučije, skuhal si bodo večerjo in jo med prijetnim klepetom použili. Nato se bodo pripravili na druženje ob tabornem ognju, katerega sestavni del bodo pripovedi o srečanjih z bajeslovnimi bitji naše neustrašne skupine B5, obiskala nas bo divja Jaga baba, ki pa se je bomo znali ubraniti in jo pregnati. Sledi nočni počitek in nabiranje moči za nov dan.

3.2.2 2. dan

Drugi dan se bo pričel z jutranjim bujenjem, zajtrkom in pripravo na odhod na prizorišče druge avanture, spust s čolni po reki Dravi, in sicer od Dravograda do Mitnice pri Muti. Tudi tja bo naše mlade goste popeljal naš prevoznik Kamot.

Reka Drava izvira v severovzhodni Italiji na Toblaškem polju v Pustriški dolini pri mestecu San Candido (nemško Innichen) na Južnem Tirolskem blizu meje z Avstrijo. Teče skozi Avstrijo, Slovenijo, Hrvaško, po hrvaško-madžarski meji in se pod Osijekom pri vasi Aljmaš izliva v Donavo.

Na Koroškem je ob gradnji hidroelektrarne v Dravogradu za jezom nastalo Dravograjsko jezero. Ob njem so do sedaj našli že več kot 160 rastlinskih vrst, ob Dravograjskem jezeru pa si prostor in zavetje za razmnoževanje poišče več kot 150 različnih vrst ptic. Prisotnost bobra (*Castor fiber L.*), ki je na tem območju opažen od leta 2007, daje jezeru dodaten čar. Po podatkih Ribiškega katastra v Dravi na odseku med Vičem in Ožbaltom živi 44 vrst rib. Območje jezera je naravna vrednota državnega pomena, ekološko pomembno območje ter območje Nature 2000. Reka Drava je najpomembnejše območje za vodne ptice v Sloveniji. Ob reki lahko srečaš tudi različne ptice, npr. pionirke, sive gosi, labode grbece, race mlakarice, navadne postovke, črne liske, rečne galebe, golobe grivarje, lesne sove, ptiče vodomce in velike detelje ...

Opazovanje vsega tega bogastva in naravnih lepot bodo omogočili izkušeni čolnarji iz društva Koroški splavarji, ki bodo udeležence najprej podučili o varni plovbi in jim pokazali osnove veslanja. Opreмили jih bodo z varovalnimi jopiči, nato pa se bomo podali na pot po reki navzdol. Za dodatno varnost bodo poskrbeli usposobljeni reševalci iz vode, člani PGD Dravograd, ki bodo našo avanturo spremljali s svojim čolnom. Med samo potjo bodo animatorke prevzele vlogo turističnih vodič in gostom podale zanimive informacije o živalstvu in rastlinstvu ob reki Dravi. Pogled iz čolna je

povsem drugačen, kot če se pelješ ob reki z avtomobilom. Vidiš stvari, ki jih sicer ne bi, slišiš zvoke, vonjaš reko, čisto umirjen si in zaverovan v spust po mirni Dravi. Nato pa ...

Vodičke se prelevijo v neustrašne punce skupine B5 in poskrbijo za nepozabno srečanje z Gestrinom, ki se mu je pridružil še Jezernik. K sreči smo na srečanje pripravljene, nakit, ki smo ga izdelali prejšnji dan na delavnicah, roma v roke strašnima povodnima spakama, ki se pomirita in nam omogočita mirno nadaljevanje poti.

Po končanem spustu si pri mitnici privoščimo skupno kosilo, čestitamo in podelimo nagrado vsem, ki so premagali strah in uspešno prestali vse nepredvidljive dogodke.

Tako se tudi konča naše dvodnevno druženje z mitološkimi bitji po Koroški. Poslovimo se z upanjem na ponovno snidenje in odidemo vsak po svoje.

3.3 Časovnica našega turističnega produkta

Čakala nas je zahtevna naloga, vsebinski program je bilo treba konkretizirati. Z vsebino našega programa smo najprej seznanili naše partnerje. Načelno sodelovanje z nami so podprli vsi, ki smo jih vključili v naš program, obljubili so nam, da v kolikor bomo našli način, da realiziramo naš projekt, bodo z veseljem opravili svoj del naloge. Tako opogumljeni smo se najprej lotili časovnice, v kateri smo določili okvirni čas za posamezne aktivnosti našega programa, definirali kraj, kjer se bo aktivnost odvijala, in zapisali, kdo od sodelujočih partnerjev bo prevzel izvedbo aktivnosti.

DAN	ČAS	AKTIVNOST/KRAJ	KDO
1. DAN	9 ⁰⁰	Prihod v tabor na Fuksovem travniku, postavljanje šotorov, malica.	EKO kmetija Modrej
	9 ³⁰	Organiziran prevoz do Hude luknje	KAMOT
	10 ⁰⁰ –13 ⁰⁰	Treking skozi jamo in iskanje zaklada	Jamarsko klub »Speleos-Siga« in animatorke
	13 ³⁰ –14 ⁰⁰	Jamarska »ižina«	EKO kmetija Modrej
	14 ⁰⁰	Prevoz nazaj na šotorišče	KAMOT
	14 ³⁰ –15 ³⁰	Počitek	

	15 ³⁰ –18 ⁰⁰	Kuhanje večerje in kreativne delavnice	animatorji
	18 ⁰⁰ –19 ⁰⁰	Večerja in počitek	
	19 ⁰⁰ –23 ⁰⁰	Večerno druženje in srečanje z »Jaga babo«	animatorji
	23 ⁰⁰	Spanje	
2. DAN	8 ⁰⁰	Vstajanje, umivanje, zajtrk	EKO kmetija Modrej
	9 ⁰⁰	Organiziran prevoz do Dravograda	KAMOT
	9 ³⁰ –12 ⁰⁰	Spust po reki Dravi do Mitnice in srečanje z Gestrinom	Društvo Koroški splavarji
	12 ⁰⁰ –13 ⁰⁰	Kosilo	Mitnica na Muti
	13 ⁰⁰	Slovo in odhod domov	

3.4 Promocija turističnega produkta

Svojo ustvarjalnost, talent za promocijo, kreativnost in seveda izvirnost poskušamo predstaviti skozi promocijski material, ki bo koristil nam in vašim očem, saj je zelo prikupen in natančno izdelan. Preizkusile smo svoje šivalne sposobnosti in smisel za metanje glin, kar nam bo v življenju zagotovo prišlo prav.

3.4.1 Logotip

Slika 4: Načrtovanje in končni rezultat

3.4.2 Virtualna očala

Kot da ni dovolj, da bajeslovna bitja gledamo samo na papirju v 2D obliki, jih boste lahko letos na naši stojnici videli v 3D obliki, pet centimetrov od vaših oči. Strašno!

Slika 5: Virtualna očala

Za to priložnost smo izdelali prav posebna virtualna očala, ki vas popeljejo v svet koroške domišljije. Ali pač? Ali je vse to realnost? To pa boste presodili sami. Za očala smo porabili veliko časa, lepila in živcev, saj je bilo rezanje naporno. Še bolj strašno. Pridite in preizkusite jih sami.

3.4.3 Baučiji

Ali vas je ponoči strah spati zaradi baučijev? No, zdaj lahko spite z njimi. Vsak od naših baučijev ima svojo osebnost in čisto vsak od njih ima svojo zgodbo. Nekateri so prestali dodatno polnjenje, zgrešen šiv ali pa jim je celo odpadlo oko. Zaradi tega je vsak bauči poseben in edinstven.

Slika 6: Naši baučiji

Vsak pa je poseben tudi zaradi svojega izgleda, saj smo ob delanju ankete ugotovile, da si ga vsak posameznik predstavlja drugače, po svoji domišljiji. V pomoč so nam bili tudi tretješolci, ki so s slamicami »napihali« baučije in to tako lepo, da je še nam zmanjkalo sape.

3.4.4 Nakit

Večina od nas ima rada nakit, še posebej naš stari znanec Gestrin. Ker nas bo med potjo po Dravi lepo sprejel, smo mu v zahvalo nametali nekaj gline in izdelali prstane, verižice ter posebne amulete.

Slika 7: Gestrin je nor na nakit ...

Naredili smo najrazličnejše oblike, glino smo nato spekli in nakit na koncu popestrili z različnimi barvami in vzorci, da nas bo Gestrin pustil pri miru. Vsaj upamo tako.

3.4.5 Radijski oglas

»Kaj počnejo otroci naše generacije, ko so sami doma? Mislim, da vsi vemo. Gledajo grozljivke, nato pa še tedne razlagajo o tem, kako sploh ni bila strašna in da so se poleg smejali. Mi pa tega ne verjamemo. Če hočete občutiti pravi strah in se odreči tednom spanja, se nam pridružite na neverjetni avanturi, ki vas bo pustila tresoče še nekaj dni po doživetju. Kaj nam bodo grozljivke na TV-ju, če smo lahko v njih mi sami! Naj vaše poletje ne bo samo poležavanje na kavču, naj bo super doživetje s prijatelji!«

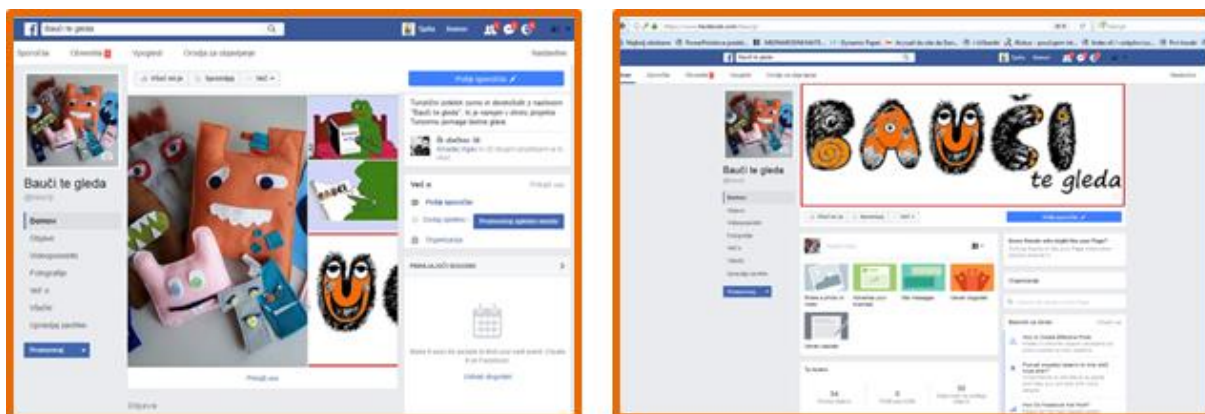

3.4.6 Vizitka

Slika 8: Da nas najdejo.

3.4.7 Facebook

Slika 9: Utrinki z naše facebook strani

3.5 Turistična tržnica

Glavni namen naše turistične stojnice je predstaviti in navdušiti obiskovalce, da se udeležijo našega dvodnevne 'Bauči avanture' in preživijo prosti čas malo drugače.

Cilj turistične tržnice je, da ljudem pokažemo, da se mladi znamo zabavati tudi na drugačen način, torej aktivno, brez novodobne tehnologije.

Celostna podoba stojnice: prostor na turistični tržnici oblikujemo skupaj z mentorico Urško Prevalnik in učenci OŠ Šentjanž pri Dravogradu.

Ker je naslov naše naloge »Bauči te gleda« in ker bi radi mimoidočim približali bajeslovna bitja Koroške, bodo našo stojnico krasili različni baučiji. Mimoidoči bodo imeli možnost oblikovati vsak svojega s pomočjo velikega bauči modela.

Na naši stojnico bodo lahko spoznali Bergmandeljca in Gestrina, dva od glavnih baučijev, ki bosta na taboru udeležence tudi obiskala. Bauči punce pa se bodo pomešale med obiskovalce tržnice in jih vabile, da si stojnico ogledajo. Stojnico bo krasil tudi propagandni material, ki bo posredoval več informacij o projektu in o samem taboru: vizitke, razglednice, zloženke, baučiji in Gestrinov nakit.

Na stojnici in na spletni strani šole bo možno videti tudi raziskovalno nalogo. Naš turistični podmladek bo opremljen s posebnimi bauči majicami, ki nam bodo v pomoč pri prepoznavnosti naše stojnice.

3.6 Trženje in stroški našega turističnega produkta

Zaradi uvedbe davčnih blagajn smo finančno konstrukcijo za naš turistični produkt izdelali zgolj navidezno. Zavedamo se namreč, da kot osnovnošolci nimamo nobene zakonske možnosti, da bi svoj turistični produkt realizirali. Ko smo se igrali s številkami, smo prišli do ugotovitve, da bi s 55 € na osebo lahko krili stroške aktivnosti, prenočišča in hrane. Ugotovili smo, da bi se realna cena za ta produkt morala gibati okrog 80 €, da bi kot organizatorji lahko prikazali dobiček.

Ker se nam zdi škoda, da bi naše delo šlo v nič, smo se odločili, da bomo idejo uresničili s pomočjo TD Dravograd ali pa ob pomoči Javnega zavoda Dravit, ki nam bosta omogočila zakonski okvir za izvedbo bauči avanture.

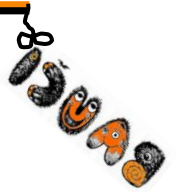
Stroški projekta	
Nabava barv za glino (nakit)	100 €
Nabava gline in izdelava glinenih izdelkov	60 €
Nabava pisarniškega materiala	120 €
Filc, gumbi, barve	120 €
Dekorativen material	60 €
Material za celostno podobo stojnice (obleke ...)	100 €
Skupaj:	560 €

4 Zaključek

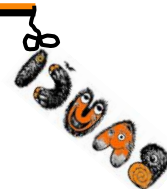
Na koncu smo. Pripravili smo turistični produkt, za katerega verjamemo, da bo zanimiv mladim turistom, v to smo celo prepričani, saj smo pri oblikovanju naše ponudbe izhajali iz sebe in kdo ve bolje, kaj je všeč mladostnikom kot pa mladostniki. Med raziskovanjem smo spoznali zanimive ljudi, naučili smo se delati kot skupina, povezali smo se s ponudniki turističnih storitev z naše Koroške, ki kljub nemogočim cestam znajo v naše kraje pripeljati vedno nove obiskovalce. Upamo, da bo naša naloga vsaj pripomogla, da bo njihov trud tudi v prihodnje bolje nagrajen. Največja nagrada je dobro opravljeno delo samo po sebi.

Komaj čakamo na predstavitev našega produkta na TPLG tržnici, veselimo se novih izzivov in idej, veselimo se priprav, saj smo prepričani, da lahko navdušimo.

Viri in literatura:

- Ovsec, Damjan J.: Slovanska mitologija in verovanja. Ljubljana: Domus, 1991.
- Repanšek, Marta: Bajže s Koroške. Ljubljana: Kmečki glas, 1995.
- Verdinek, Bojana: Lesene cokle: folklorne pripovedi iz Mežiške, Mislinjske in Šaleške doline. Ljubljana: Kmečki glas, 2002.
- Kropelj Telban, Monika: Od ajda do zlatoroga: slovenska bajeslovna bitja. Celovec; Ljubljana; Dunaj : Mohorjeva, 2008.
- <http://www.speleos-siga.org/huda%20luknja/HUDA%20LUKNJA.htm>
- <http://www.koroska.si/si/narava/reka-drava>
- <https://maribor-pohorje.si/zivali-na-in-ob-reki-dravi-.aspx>
- <https://sl.wikipedia.org/wiki/Drava>

5 Priloge

Pogovor z gospo Marto Repanšek

Pozdravljeni, gospa Marta Repanšek. Tukaj Blažka Merc iz OŠ Šentjanž pri Dravogradu.

Pozdravljena, Blažka. Se bova spoznali preko tehnike, ne?

Ja. Kličem Vas, ker z vrstniki delamo raziskovalno nalogo za projekt Turizmu pomaga lastna glava. Naslov našega projekta je Bauči te gleda. Zelo sem ponosna, da je prav mene doletela ta čast, da naredim en lušten pogovor z Vami.

Najprej bi Vas rada vprašala, od kod sploh ideja za Vašo knjigo?

Ko dalj časa živiš v enem kraju, te zanima zgodovina. In zgodovina tega kraja se mi je zdela strašno zanimiva. Ko hodiš v službo, nimaš časa, da bi se ukvarjal s tem. Ko sem bila drugo leto v pokoju, pa je k nam prišla ena gospa, to je bila doktorica Marija Stanovnik, in mi rekla: »Dajte se lotiti in na Koroškem zbirajte ljudska izročila.« Seveda se je to meni zdelo tako, kot bi mi nekdo rekel, naj splezam na Mount Everest. Rekla sem, da tega ne znam. Vedela sem, da je teh izročil še veliko, vendar nisem vedela, kako se naj zbiranja lotim. Stanovnikova mi je predlagala, da naj vprašam: »Ali Vas je že kdaj strašilo?« To se mi ni zdelo primerno in sem vse skupaj odvrčala, vendar me je gospa vseeno vzpodbujala, naj poskusim. Menda sem bila deveta na Koroškem, ki me je obiskala, in dejala je, da če jaz ne bom začela z zbiranjem ljudskega izročila, se neha ukvarjati s Koroško. Kmalu zatem sem si sposodila knjigo v kateri so zapisana primorska izročila in takrat sem pomislila, kako lepo bi bilo, če bi Korošci imeli tako lepo knjigo. Potem sem bila nekega lepega dne na obisku pri moji tašči in ko sem se odpravljala domov, me je ustavila in rekla, da naj še malo ostanem in ji kaj povem. Takrat se mi je posvetilo in sem rekla: »Vi mi povejte, če je Vas kdaj strašilo!« Ona se zavzame ter reče: »Mene ne, ampak dedija!« Nato sem vzela vrečko, v katerih so včasih prodajali zelenjavo, vzela svinčnik, ki je bil tako top, da je komaj pisal, in si začela zapisovati tako, kot mi je ona govorila, v tem koroškem narečju. Ko sem prišla domov, sem si rekla: »Ja krasno! To je hotela Stanovnikova. Eno že imam, ampak s tem je pa konec!« Ampak ni bil konec, to je bil šele začetek! No, to je bilo malo na dolgo.

V bistvu Vas je ta ženska nekako spodbudila, da ste ustvarili to knjigo. Vam pa se je to zdelo težko.

Ne, meni se je zdelo, da mi je to pisano na kožo. Samo nisem vedela, kako naj to naredim, saj je to čisto drugačno delo, kot pa sem ga imela v poklicnem življenju.

Vaša knjiga Bajže s Koroške je napisana v koroškem narečju. Zakaj ste se odločili, da prav tako in ne v slovenskem knjižnem jeziku?

Če ti nekdo nekaj pripoveduje v narečju in če ti to daš na papir v knjižnem jeziku, zgodba ogromno izgubi. Izgubi glas, izgubi čustveni naboj, če tako rečem. Izgubi tempo, izgubi narečje. Če je pripoved napisana v narečju, je bolj slikovita. Drugo je Cankar, drugo je Lojze Kovačič, drugo je Prežih. Pogovorni jezik pa je en tak nivo, ki mu da narečje barvitost. Kot je Stanovnikova enkrat rekla: »Narečje je sol jezika!« In to je to, kar sem hotela ujeti. Zato sem tudi vse snemala in sem zapisovala, kot sem vedela in znala.

Kdaj pa ste zapisali prvo zgodbo?

Točno januarja, 26 let nazaj. In to je tudi podoba govora tistega časa, ki se danes skoraj ne uporablja več. Zato je ta zapis zelo dragocen.

Vaša knjiga ima tudi veliko izročil o cahnu. Ste vi katerega doživeli na lastni koži?

Ne, nisem. Verjetno nisem bila v takem okolju in tega nisem doživela.

V knjigi je res veliko izročil. Zanima me, ali mogoče izmed vseh teh obstaja kako, ki mu najbolj, ne bom rekla, ne verjamete, ampak se Vam zdi mogoče kakšna pripoved pretirana?

To so doživetja ljudi. In svet je tak, kot ga ti dojemaš. Če je kdo rekel, da je srečal znanca, ki je že pokojni, mu jaz verjamem. On je to doživel, on si tega ni izmislil. On je to videl, čutil, slišal ... Kakorkoli, to je bilo njegovo doživetje. Eden mi je pripovedoval, kako se je hiša stresla. Hiša se ni mogla stresti, saj je imela en meter debele zidove, ampak je bil cahn tak, da se je hiša stresla, nekaj je zaropotalo, v tistem trenutku pa je umrl bližnji sosed. To je bilo v Topli.

Ali je to tista pripovedka, v kateri je žena šla obiskati soseda?

Ja, prav ta, ja!

Pa imate od vseh teh pripovedi svojo najljubšo?

Nimam najljubše, vse so enkratne in z vsemi pripovedovalci sem vzpostavila nek poseben stik. Vsi so bili veseli mojega obiska. To je bil en lep družaben dogodek. Vsaka zgodba me spominja na tisti stik, na tisti popoldan. To je tudi neka zaupnost, ki se vzpostavi med mano in pripovedovalcem. Kolegica mi je povedala, da je v Libeličah neka gospa, ki ve nekaj o stvareh, s katerimi se ukvarjam. Kolegica me je peljala k njej. Na začetku mi ni želela povedati ničesar, saj me ni poznala. To je trajalo petnajst minut, ko sem bila že čisto utrujena in obupana, pa je gospa dobila zaupljivost in mi je povedala krasne zgodbe. To je bil skoraj nek intimen odnos, saj takšnih stvari ne pripoveduješ vsakemu.

Koga pa prikazuje ilustracija na platnici te knjige?

To pa je ilustracija zgodbe o nekem škornju. Mislim, da je kar prva pripoved v knjigi. To je edina prava pravljica. Tako je ocenila tudi Marija Stanovnik, ki je bila ves čas moja strokovna mentorica.

Torej Vam je ga. Marija Stanovnik pomagala pri vsem tem.

Tako, ja. Nekega dne sem jo vsa obupana poklicala, kako naj napišem besedo ludi (ljudje op. avtorja). Takrat mi je zelo smešno odgovorila: »Kako pa naj jaz vem, če sem pa doma iz Poljanske doline?« Res je bilo zelo smešno. Potem sem se vsa obupana spomnila, da lahko pišem tudi polglasnik, saj zakaj pa ne? No, potem se mi je pa odprlo in sem pisala te besede s polglasnikom. Vendar sem potem ugotovila, da s polglasnikom ne smem pisati vseh besed, ampak samo tiste, kjer je naglašen. S temi zapisi sem se res dolgo ukvarjala.

Ampak Korošec to vseeno razume, tudi brez napisanega.

Ja, seveda, saj imate to v ušesu.

Moja najljubša iz te knjige pa je Fiju, fiju, fiju, zato ker se na koncu izkaže, da je tisti moški strašil sam sebe, in to z mokrimi hlačami. Ta moški se je nato pokržižal. Kaj pa Vi mislite, zakaj ljudje iščejo uteho v véri? V tej zgodbi se je moški pokržižal.

Ja, menda mu to pomaga. To ga potolaži, to ga pomiri. Skratka do tega strašenja želi nek normalen odnos, sprosti to napetost. To je vsaj po mojem mnenju.

Da mu je bilo lažje. Kaj pa mislite, ali so se otroci včasih bolj bali teh Baučijev, Jagih bab ali se jih bolj bojijo danes?

Danes že ne. Danes imamo vse razsvetljeno in ne poznamo tême. Še izza hriba se sveti, bog ve, katera luč. Vedno je svetlo, včasih pa je bila svetloba dragocena, ker so bile samo te petrolejke. Te pa dajejo neko senco in iz te sence lahko narediš nekakšen strah. Potem so bile hiše lesene, les pa je škripal. In če je bil nekdo tisti čas v nekem razpoloženju, je tisto pokanje dobilo svoje razsežnosti.

Včasih so bili otroci bolj pridni, ker so jih strašili z Baučijem.

Seveda. Pa Trutamora, Skopnek, Bela baba in še veliko več. V glavnem, bilo je veliko teh mističnih podob, da so z njimi starši strašili otroke, da bi bili bolj pridni, umirjeni, takšni, kot so jih starši hoteli imeti.

Ali imate še kak nasvet za nas, da bi naše delo lažje potekalo?

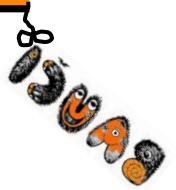
Najdite nekoga, ki ima kake take izkušnje. Starejši ljudje, ki živijo bolj v neurbanem okolju. V blokkih nisem jaz nič iskala. To moraš iti daleč ven. Moram povedati, kako se

mi zdi ta knjiga dragocena, saj je izmed vseh teh 54 pripovedovalcev 40 pokojnih, njihove zgodbe pa so zapisane. Še danes zbiram zgodbe in jih zapisujem v občinski časopis. V glavnem sem tu v okolici že vse prečesala, tako da boste težje našli nekoga, ki bi vam lahko kaj povedal.

Zelo vesela sem, da sem opravila ta intervju z Vami. Najlepše se Vam zahvaljujem.

Tudi jaz lahko rečem, da sem zelo vesela, hvaležna, da se mladi zanimate za to, kajti namen tega zapisa je, da se ohranja, da ga poznate, da čutite korenine, ki jih imate prav v svojem domačem kraju.

Skupna izjava šole o seznanjenosti starčev in učenk o poteku festivala TPLG

OŠ Šentjanž pri Dravogradu izjavlja, da so učenke: **Ana Kreft, Larisa Korinšek, Blažka Merc Praper, Tjaša Uršnik, Pia Tomšič, Neja Hranjec, Anja Krivec, Urška Komerički, Nuša Poročnik** in njihovi starši seznanjeni s potekom festivala TPLG in da soglašajo z javno objavo rezultatov z imeni in fotografijami udeleženk za potrebe organizatorja festivala.

Šentjanž pri Dravogradu, 9. 2. 2017

Ravnateljica:

Dragica Jurjec